

Tsjechische scouts hebben onderstaande tips verzameld voor scoutsleiding, maar ze kunnen ook gebruikt worden door leraren, ouders en vrijwilligers die werken met kinderen in andere organisaties. De originele handleiding is gemaakt om de situatie in 2022 in de Oekraïne te bespreken, maar met toestemming is deze vertaling aangepast om volwassenen te helpen dit onderwerp bespreekbaar te maken met jongeren rondom verschillende situaties over de hele wereld.

Jeugdleden in jouw groep kunnen vragen hebben over conflicten of oorlogen waar ze over horen op social media, TV, radio of uit hun omgeving. Het onderwerp oorlog heeft duidelijk een effect op de meeste mensen die hierover horen. Of het nu gaat om het zien of horen van beelden op Instagram of een item op het journaal, ze zouden iets kunnen zien dat een onzekerheid in hun levens introduceert. Zeker in een tijd waar we te maken hebben met een lastige en levensbeheersende pandemie, kan het onderwerp oorlog veel indruk maken bij jongeren.

Hoe reageren we wanneer kinderen het onderwerp oorlog willen bespreken tijdens een opkomst of ander evenement?

- Onderschat niet de behoefte om over dit onderwerp te praten. Neem de tijd om met elkaar te praten, ook als dit ten koste gaat van een onderdeel van je programma. Kinderen kunnen soms niet genieten van geplande activiteiten als ze bang of afgeleid zijn.
- Maak ruimte om te praten. Creëer een veilige omgeving voor jongeren om hun zorgen, kijk op het onderwerp of inzichten te delen. Dit is belangrijk om de situatie te begrijpen en met hun emoties om te kunnen gaan. Het kan ze ook helpen bij het voeren van een meer open dialoog met andere familie en vrienden.
- Luister goed en laat kinderen zien dat je interesse hebt in hun gedachten en gevoelens.
- Vraag wat ze weten over het onderwerp zodat je in kan haken op wat er al bekend is. Het kan een goede start zijn van een dieper gesprek over dit onderwerp.
- Vul hun kennis aan met feiten over wat er gebeurt. Als ze vragen hebben, beantwoord die dan met de waarheid en met feiten. Pas je taalgebruik aan op de leeftijdsgroep. We willen niet dat de jongeren het gesprek afsluiten met een nog grotere angst voor oorlog. Verminder ook niet de ernst van de oorlog, maar houdt in gedachten dat, vooral voor de jongeren kinderen, het niet nodig is om gewelddadige of bloederige details van de situatie te kennen.
- Houdt het bij feiten en speculeer niet. Anticipeer niet op wat er mogelijk gaat gebeuren en bespreek niet wat voor vreselijke dingen er in de toekomst kunnen gebeuren.

- Maak duidelijk dat geweld geen goede manier is om een conflict op te lossen, net als dat het niet goed is om de (internationale) rechten van anderen te schaden. Als je meningen wilt bespreken, bespreek dan hoe oorlog wordt ervaren.
- Moedig jongeren aan om mee te leven met degene die direct door oorlog beïnvloed worden. Vaak hoeven deze mensen niet ver weg te zijn - misschien kennen ze kinderen in hun klas waarvan zij of de familie te maken hebben gehad met oorlog. Onthoudt dat zelfs als ze niet zelf in een oorlogssituatie zitten, ze toch bezorgd kunnen zijn over vrienden of familie in conflictsituaties.
- Bespreek wat je kan doen voor de mensen die in de oorlogssituatie zitten, wat zijn je mogelijkheden als groep maar ook als individu. Zowel een bijdrage aan een financiële of materiële inzameling als simpelweg laten zien dat je met ze meeleeft of klaar staan om te helpen in de toekomst kan al voldoende zijn.
- Bespreek waar je informatie kunt vinden, hoe je vooroordelen kunt herkennen en nepnieuws kunt onderscheiden. Vertel dat kinderen over hun gevoelens of vragen kunnen praten met volwassenen die ze vertrouwen. Vooral scouts en rovers kan je laten zien hoe ze betrouwbare informatie kunnen vinden en kun je bespreken hoe ze hun bronnen kunnen verifiëren en nepnieuws kunnen herkennen. Nepnieuws is tegenwoordig altijd onderdeel van een conflict en we moeten jongeren leren daar niet aan toe te geven.
- Waardeer mensen die helpen. Laat ook zien dat er goede mensen en vrijwilligers zijn. Zelfs al zijn er slechte mensen in de wereld, er zijn altijd meer goede mensen.
- Vertel de jongeren over de vele mensen die geven om de veiligheid van iedereen - zoals de leiding, leraren, hulpverleners, doktoren, verpleegkundigen en vele anderen.
- Geef het goede voorbeeld. Het is belangrijk dat jongeren zien hoe wij zelf dingen aanpakken. Hoe gaan we om met onze eigen angsten zodat we anderen kunnen helpen die lijden onder oorlog? Hoe kunnen we helpen? Als ze zien hoe volwassenen hier mee omgaan en anderen helpen, helpt dat de jongeren om te gaan met hun eigen angsten.

Meer bronnen over vrede die WOSM beschikbaar heeft:

Dialogue for Peace

Toolbox for Facilitators

Messengers of Peace

Oorlog is te zien op het nieuws, moet ik dit onderwerp bespreken?

Dit is een ongelooflijk moeilijke vraag, zoals we eerder beschreven is het bijna niet in te denken dat kinderen niet weten van de oorlog of dat ze niet geraakt worden door zulk nieuws. Als je niet weet of je over dit onderwerp moet beginnen, laat het aan de groep. Vraag aan het begin van de opkomst hoe het met ze is, wat ze die dag hebben meegemaakt en hoe ze zich daarbij voelen. Als iemand zich niet fijn voelt bij het onderwerp is het aannemelijk dat die persoon dat aangeeft, anderen kunnen zich daarbij aansluiten. Als dat zo is kun je de punten die hierboven beschreven zijn volgen. Als het onderwerp niet ter sprake komt kan het zijn dat de groep er nog niet klaar voor is om hierover te praten en er open over te zijn.

Wat is nog meer goed om te weten?

Scouts in het Verenigd Koninkrijk hebben verschillende activiteiten bedacht die je samen met groepen jongeren kunt doen om ze te helpen leren over het onderwerp en een beter samenhangingsgevoel te creëren.

Het is altijd mogelijk dat kinderen zich angstig voelen en niet mee wilt doen aan geplande activiteiten en uitingen en liever bij hun familie is. Het is goed om dit altijd te respecteren.

Als je merkt dat iemand uit de groep erg angstig is of zich anders begint te gedragen, geef dit ook aan bij de ouders van dit kind. Dit document kun je delen met de ouders als ondersteuning voor de discussie thuis.

Soms worden wij als scouts voor een lastige en nieuwe uitdaging gezet - het ondersteunen van jonge mensen in tijden waar het woord "oorlog" steeds vaker te horen is. Maar we leven ook in de tijd van Covid-19, die veel uitdagingen met zich meebracht. We hebben laten zien dat we grote uitdagingen samen aankunnen en dat we de wereld beter achterlaten voor de kinderen en jonge mensen waar we mee werken. Deze ondersteuning zullen we proberen te blijven leveren als reactie op gebeurtenissen die effect kunnen hebben op activiteiten in alle leeftijdscategorieën.

Auteur: Bára Tichavová - Rozárka

Vice President en commissaris van Programma's voor de jeugd bij Junák - Czech Scouting

World Scout Bureau Inc.

Jongeren Programma

Maart 2022

World Scout Bureau Global Support Centre Kuala Lumpur

Suite 3, Level 17

Menara Sentral Vista

150 Jalan Sultan Abdul Samad

Brickfields

50470 Kuala Lumpur, MALAYSIA

Tel.: + 60 3 2276 9000

Fax: + 60 3 2276 9089

worldbureau@scout.org scout.org

© 2022. World Organization of the Scouts Movement. All rights reserved.

Auteur: Bára Tichavová - Rozárka

Vice President en commissaris van Programma's voor de jeugd bij Junák - Czech Scouting

Herdrukken is toegestaan voor Scouting organisaties die lid zijn van de World Organization of the Scout Movement (WOSM). Credit voor de bron moet als volgt beschreven worden:

© 2022. World Organization of the Scout Movement. Herdruk met toestemming.

Nederlandse vertaling en aanpassingen door Scouting Nederland.

Bron: "Talking to Your Kids About War" door verywellfamily.com